

Viza

Viza je dozvola koju je potrebno imati prije nego što se putuje i tokom kraćeg vremena boravi u Švedskoj i ostalim zemljama potpisnicama Schengenskog sporazuma (pogledaj brošuru Zavoda za migracije o Schengenskom sporazumu), na primjer kako bi se posjetila rodbina ili prijatelji, zbog turističkog posjeta, zbog poslovnog posjeta, kako bi se sudjelovalo na konferenciji ili samo zbog proputovanja (tranzit). Osoba koja se želi nastaniti u Švedskoj, na primjer kako bi se sjedinila sa svojim bližnjima, mora tražiti i dobiti dozvolu boravka prije ulaska u zemlju.

Viza mora biti gotova i unesena u pasoš prije ulaska u područje Schengenskog sporazuma. Pravo na ulazak se provjerava svaki put kad osoba kojoj je odobrena viza prolazi vanjske granice područja. Svi koji ulaze moraju na graničnoj kontroli moći pokazati da imaju novac za uzdržavanje u vrijeme posjeta i za put kući, medicinsko osiguranje na putu, te dokumente koji pokazuju svrhu posjeta.

Tko treba imati vizu?

Državljanima većine zemalja izvan EU trebaju vizu kako bi mogli posjetiti Švedsku i ostale zemlje potpisnice Schengenskog sporazuma. Švedska je o tome donijela odluku zajedno s ostalim zemljama članicama EU.

Popis zemalja čijim državljanima je potrebna viza kako bi posjetili Švedsku nalazi se na Internet stranici: www.migrationsverket.se, pod rubrikom "Posetite Švedsku".

Osobama iz ostalih zemalja nije potrebna viza ako namjeravaju posjetiti Švedsku i druge zemlje potpisnice Schengenskog sporazuma kraće od tri mjeseca.

Jedna viza vrijedi u cijelom Schengenskom području

U Švedskoj su, što se tiče viza, na snazi pravila Schengenskog sporazuma. Sporazum između ostalog znači da su zemlje Schengenskog sporazuma ukinule kontrolu osoba, koje putuju među tim zemljama. Viza koja je odobrena za posjet u jednu od zemalja također vrijedi i za posjet u sve druge zemlje. U iznimnim slučajevima može vrijediti samo za ulazak u zemlju koja je izdala vizu, ili samo za neke zemlje, ako vlasnikov pasoš ne prihvaćaju sve zemlje potpisnice Schengenskog sporazuma.

Što je potrebno kako bi dobili vizu?

Posebni zahtjevi

Ako želite posjetiti Švedsku i ostale zemlje potpisnice Schengenskog sporazuma, morate ispuniti određen broj zahtjeva koji su isti u svim zemljama. Osim toga postoje zahtjevi, koji se razlikuju od zemlje do zemlje. Svaki inostarni organ vlasti (ambasada ili konzulat) je samostalan organ vlasti, koji zajedno s ostalim zemljama potpisnicama Schengenskog sporazuma, koje su zastupljene u jednom mjestu, može zahtijevati dodatne dokumente ili postaviti druge zahtjeve.

Zahtjevi se mogu mijenjati ovisno o vladajućim okolnostima. Zbog toga je važno da provjerite što vrijedi u vašem slučaju. Ako je moguće otvorite Internet stranicu www.swedenabroad.com i potražite aktualni inostrani organ vlasti. Ako nemate tu mogućnost obratite se ambasadi ili konzulatu ne neki drugi način.

Zajednički zahtjevi

Svi koji žele posjetiti Švedsku i ostale zemlje potpisnice Schengenskog sporazuma trebaju imati **pasoš koji vrijedi najmanje tri mjeseca nakon prestanka važenja vize.**

Jedan drugi zahtjev je da posjetitelji imaju **novaca** za uzdržavanje i za put kući. Švedske su vlasti procijenile da je jednoj osobi u vrijeme trajanja posjeta Švedskoj potrebno 40 eura (cirka 370 SEK) dnevno. Svota u nekim slučajevima može biti niža, na primjer za manju djecu, ako su troškovi smještaja i hrane unaprijed plaćeni ili ako će osoba koja traži vizu boraviti kod rodbine ili prijatelja. Da imate dovoljno novaca za uzdržavanje možete, na primjer, pokazati uz pomoć izvoda s vašeg bankovnog računa ili dokumenta u kojem osoba, koja vas poziva u Švedsku obećava da će snositi sve troškove tokom vašeg posjeta.

Također se treba imati lično **medicinsko osiguranje na putu**, koje pokriva troškove do kojih bi moglo doći u vezi s

- hitnom liječničkom pomoći
- hitnim liječenjem u bolnici
- transportom u vašu zemlju zbog medicinskih razloga

Osiguranje mora pokrivati troškove u iznosu od najmanje 30 000 eura i vrijediti u svim zemljama potpisnicama Schengenskog sporazuma.

Posebni ugovor

Za državljane Albanije, Bosne i Hercegovine, Rusije, Makedonije, Moldavije, Crne Gore, Srbije i Ukrajine vrijede posebna pravila na temelju pojednostavljenog ugovora o vizama, koji je sklopljen između tih zemalja i EU. Više obavijesti o tome može se dobiti u ambasadama i konzulatima koje EU zemalje imaju u tih osam zemalja. Ako imate pristup Internetu možete na primjer otići na stranicu www.swedenabroad.se i potražiti aktualne inostrane organe vlasti.

Procjena zahtjeva za izdavanje vize

Vizu ćete dobiti ako organi vlasti koji donose odluku – organ vlast koji se nalaze u inostranstvu ili Zavod za migracije – procijeni da ćete napustiti Schengensko područje nakon posjeta i da je svrha vašeg posjeta ona koju ste naveli u vašem zahtjevu. Ako se vjeruje da je namjera vašeg posjeta drugačija ili da se želite nastaniti u Schengenskom području, vaša će molba biti odbijena. Isto vrijedi ako se podaci o vama nalaze u kompjuterskom sistemu SIS (Schengenski informacijski sistem), u kojem zemlje članice registriraju osobe koje ne smiju ulaziti u Scheng-

ensko područje. Ova pravila vrijede u svim zemljama koje su potpisale Schengenski sporazum.

Gdje predajete molbu?

Molbu za izdavanje vize trebate predati švedskom organu vlasti u inostranstvu. U nekim zemljama se može dogoditi da neka druga zemlja potpisnica Schengenskog sporazuma predstavlja Švedsku. No, postoje i zemlje u kojima Švedska nema vlastiti organ vlasti, niti je predstavlja neka druga zemlja. Tamo osoba koja želi predati molbu za izdavanje vize mora otputovati u najbližu zemlju u kojoj postoji švedski organ vlasti u inostranstvu ili u kojoj neka druga zemlja predstavlja Švedsku.

Ako ćete predati molbu organu vlasti neke druge zemlje potpisnice Schengenskog sporazuma, trebate unaprijed stupiti s njima u kontakt. Tada, naime vrijede oni zahtjevi u vezi dokumenata koje postavlja ta zemlja. Dokumenti također trebaju biti prevedeni na jezik te zemlje.

Formulari

Kako bi uložili molbu za izdavanje vize trebate ispuniti formular «Application for Schengen Visa» (Zahtjev za izdavanje Schengenske vize).

Formular možete skinuti ili naručiti na Internet stranici www.migrationsverket.se. Možete ga također naručiti preko elektronske pošte: distributionen@migrationsverket.se ili ako pišete Zavodu za migracije na adresu Migrationsverket, Distributionen, 601 70 Norrköping.

Formulari se također nalaze pri švedskim organima vlastima u inostranstvu.

Podaci koje je nužno navesti u molbi

Kako bi organi vlasti mogli uzeti u obradu vašu molbu morate jasno navesti:

- zašto ćete posjetiti Švedsku
- koliko dugo ćete ostati u Švedskoj
- kako ćete se uzdržavati tokom vremena dok ste u Švedskoj
- kakav pasoš imate i do kada vrijedi
- kuda ćete putovati nakon posjeta Švedskoj
- da li imate dozvolu ulaska u zemlju u koju putujete nakon boravka u Švedskoj

Morate također priložiti dvije fotografije u veličini onih koje se koriste u pasošima, u kojima se vaše lice vidi ravno odnaprijed i koje nisu starije od šest mjeseci.

Osim molbe, sve osobe moraju predati i formular Porodični podaci.

Posjet rodbini i prijateljima

Ako u Schengensko područje putujete kako bi posjetili rodbinu i prijatelje, osoba na koju se pozivate (osoba koju ćete posjetiti) treba ispuniti poseban formular – referentov formular "Pozivnica – za vas koji želite da pozovete rodbinu ili prijatelje u goste". On postoji i na švedskom i na engleskom. Formular možete naručiti ili skinuti s Interneta na isti način kao i ostale formulare, pogledajte gore više poglavlje Formulari.

Osoba na koju se pozivate u Švedskoj treba priložiti svoj Izvod iz matične evidencije. On se može naručiti u najbližem poreznom uredu ili na Internet stranici Porezne uprave www.skatteverket.se. Postoje Izvodi iz matične evidencije za različite svrhe, odaberite onaj koji se nalazi pod naslovom "Poziv" ("Inbjudan"). Osoba na koju se pozivate trebat će vam poslati ispunjen formular – "Pozivnica – za vas koji želite da pozovete rodbinu ili prijatelje u goste" – i svoj Izvod iz matične evidencije, kako bi ih mogli predati zajedno s vašom molbom.

Poslovni posjeti i sudjelovanje na konferencijama

Ako putujete ovamo zbog poslovnog posjeta ili kako bi sudjelovali na konferenciji, trebate zajedno sa svojom molbom predati poziv – pismo – od preduzeća ili od onoga tko organizira konferenciju. Poziv treba sadržavati podatke o vama, na primjer:

- vaše osobne podatke
- zašto ćete posjetiti Švedsku
- koliko dugo ćete ostati u Švedskoj
- tko je odgovoran za vaše uzdržavanje tokom vremena dok ste u Švedskoj

Posjet zbog medicinskog tretmana

Ako je svrha vašega putovanja u Švedsku medicinski tretman, trebate ispuniti poseban formular, Dodatak C i priložiti ga molbi. Trebate također priložiti liječničku potvrdu iz Švedske u kojoj piše kada će tretman biti obavljen i što on obuhvaća. Osim toga trebate poslati liječničku potvrdu iz zemlje u kojoj ste nastanjeni, koja pokazuje da

tretman ne možete dobiti tamo. Na kraju, morate također moći pokazati da ste u Švedskoj deponirali novce za planirani tretman i eventualnu zdravstvenu njegu poslije njega.

Koliko košta predavanje molbe za izdavanje vize?

Većina osoba za predavanje molbe za izdavanje vize u švedskom inostranom organu vlasti treba platiti 60 eura (cirka 550) SEK. Novci vam se ne vraćaju ako ne dobijete vizu. Neke grupe, međutim, su sasvim ili djelomično izuzete iz ovih propisa.

Plaćanja pristojbe su oslobođeni:

- djeca mlađa od šest godina
- školska djeca, osobe koje studiraju na visokim školama, mladi istraživači – i nastavnici koji ih prate – pod uvjetom da je svrha putovanja studiranje ili obrazovanje
- istraživači – pod uvjetom da je svrha putovanja znanstveno istraživanje

Bliski rođaci osobe, koja je državljanin zemalja članica EEZ (dražavljanin EU, Norveške, Islanda ili Liechtensteina) ili Švicarske također ne trebaju plaćati nikakvu pristojbu ako će putovati zajedno s tom osobom ili se susresti s njom zbog putovanja. Osoba koja traži vizu mora pokazati potvrdu koja potvrđuje brak ili rodbinsku vezu. Sljedeće osobe se smatraju bliskim rođacima:

- suprug, supruga i osoba s kojom se živi u izvanbračnoj zajednici*
- registrirani partner
- djeca mlađa od 21. godine ili starija djeca koja su ovisna o roditeljima koji ih uzdržavaju
- roditelji koji su ekonomski ovisni o svojoj djeci u Švedskoj

* *Ne vrijedi za osobe koje žive u izvanbračnoj zajednici sa švicarskim državljanima.*

Bliski rođaci švedskih državljanina ipak moraju platiti pristojbu ako traže izdavanje vize.

Tko odlučuje da li ćete dobiti vizu?

U većini slučajeva odluku mogu donijeti organi vlasti u inostranstvu, nakon što su proveli

određene provjere s ostalim zemljama članicama Schengenskog sporazuma.

Ako organi vlasti u inostranstvu nisu sigurni kako procijeniti vašu molbu, mogu je poslati daljeu Zavod za migracije u Švedsku, koji će tada donijeti odluku.

Koliko je vremena potrebno za to?

Obično dobivate odluku u roku od dva tjedna, no vrijeme obrade predmeta u organima vlasti u inostranstvu je različito. Ako vam je potrebna aktualna informacija o tome, obratite se inostranom organu vlasti koji će obrađivati vašu molbu. U onim slučajevima kada odluku donosi Zavod za migracije to može dulje trajati, zato što organi vlasti u inostranstvu tada moraju molbu poslati poštom u Zavod za migracije. Kako bi bili sigurni da ćete vašu vizu dobiti na vrijeme, trebali biste predati molbu najmanje dva mjeseca prije nego što ćete putovati u Švedsku. U vrijeme godišnjih odmora, od juna do augusta, može biti potrebno i više vremena.

Koliko dugo vrijedi viza?

Viza je vremenski ograničena i vrijedi najdulje tri mjeseca unutar pola godine. To znači da, ako boravite tri mjeseca u okviru Schengenskog područja, morate nakon toga oputovati i tri mjeseca boraviti izvan njega, kako bi dobili novu Schengensku vizu. Ako za to imate posebne razloge možete dobiti vizu za dulje vremensko razdoblje – najdulje godinu dana – ali tada viza vrijedi jedino za ulazak i boravak u Švedskoj. Posebni razlozi na primjer mogu biti da tokomjedne godine trebate više puta putovati u Švedsku kako bi obavili poslove ili posjetili svoju djecu.

U dozvoli piše koliko dana možete koristiti vašu vizu tijekom vremena u kojem traje dozvola. Ona često traje nešto duže vremena nego što vrijedi viza. To ovisi o tome što organi vlasti računaju s tim da vam može trebati malo vremena kako bi organizirali putovanje, na primjer rezervirali karte ili nabavili medicinsko osiguranje. Obratite pažnju na to da u Švedskoj ili nekoj drugoj zemlji potpisnici Schengenskog sporazuma ne možete ostati duže od broja dana koji su navedeni u dozvoli. Vrijeme se računa od dana kada ste ušli u zemlju nakon prvog putovanja.

Schengenska viza se također može odobriti ako ćete putovati kroz Švedsku i Schengensko područje. U dozvoli stoji koliko mnogo puta smijete ući u i izaći iz Schengenskog područja tokom vremena važenja dozvole.

Da li se viza može produžiti u Švedskoj?

Vizu se ne može produžiti. Međutim, ako želite ostati duže nego što vrijedi viza, možete tražiti dozvolu boravka zbog posjeta u nekom od odjela za izdavanje dozvola Zavoda za migracije. To međutim pretpostavlja dodatne troškove od 1000 SEK za odraslu osobu i 500 SEK za djecu mlađu od 18 godina. Ako vam odluka o dozvoli boravka zbog posjeta bude poslana poštom, tada morate posjetiti neki od ureda za izdavanje dozvola Zavoda za migracije, kako bi se markica sa dozvolom unijela u vaš pasoš.

Ako unaprijed znate da želite u Švedskoj boraviti duže od tri mjeseca, trebali biste već pri organima vlasti u inostranstvu tražiti dozvolu boravka za posjet ili ako za to imate posebne razloge, vizu koja vrijedi duže (pogledajte gore). Na taj način izbjegavate dvostruke pristojbe. Organi vlasti u inostranstvu šalju molbe za dozvolu boravka zbog posjeta Zavodu za migracije, koji donosi odluke o takvim predmetima.

Žaliti se

Ukoliko ste dobili odluku kojom niste zadovoljni, možete podneti pismenu žalbu najkasnije 3 sedmice od dana kada ste dobili odluku.

Ovako radite kada podnosite žalbu

U vašj žalbi treba da napišete kojom odlukom niste zadovoljni, zašto i kako vi želite da se ona promeni. Ako imate neka dokumenta koja niste predali ranije, možete kompletirati vaš slučaj sa njima. Vaša žalba se podnosi predstavništvu u inostranstvu (ambasada ili konzulat) koje je i donelo odluku. Predstavništvo u inostranstvu proverava da li je žalba stigla na vreme i ponovo razmatra slučaj. Ako je prošlo više od 3 sedmice žalba se odbacuje i u tom slučaju možete podneti novi zahtev..

Ako predstavništvo u inostranstvu promeni odluku

Odluka se može promeniti ako se dođe do novih informacija. U tom slučaju ćete biti obavešteni i vaša viza će biti stavljena u pasoš.

Ako predstavništvo u inostranstvu ne promeni odluku slučaj se šalje dalje

Ako je žalba dospela na vreme, a organ koji je doneo odluku smatra da nema razloga da se odluka menja, onda oni moraju što pre da slučaj proslede dalje. Vaš zahtev, odluka i sva ostala dokumenta koja su podneta u slučaju, se šalju kurirskom poštom Upravnom Sudu u Geteborgu. Upravni Sud donosi odluku o kojoj obaveštava predstavništvo u inostranstvu koje potom obaveštava vas.